

Mál nr. 229/2013**M****og****vátryggingafélagið X v/ frítímaslysatryggingarliðs fjölskyldutryggingar.****Ágreiningur um bótaskyldu vegna slyss er manni var hrint yfir handrið á útidyratröppum.****Gögn.**

114. Málskot, móttækið 21.6.2013, ásamt fylgigögnum.

115. Bréf X, dags. 27.6.2013.

Málsatvik.

Hinn 5.6.2011 um kl. 4.30 að morgni var M gestkomandi ásamt fleirum á heimili skipsfélaga síns í tilteknu húsi í sveitarfélaginu S að loknum sjómannadansleik á veitingastað í sveitarfélaginu. Er hann var staddur á stigapalli við útidyr á efri hæð hússins var honum hrint yfir handrið á tröppunum og féll hann niður á hellulagða jörðina fyrir neðan. Hæð handriðsins var 74 cm og hæðin frá brún handriðsins niður á jörð mun hafa verið um 3,4 m. Við fallið hlaut M áverka einkum á baki og varanlegur miski hefur af þeim sökum verið metinn 12%.

Í vettvangsskýrslu lögreglu kemur fram að M hafi verið með fullri meðvitund en mjög drukkinn. Þá segir í skýrslunni að sögn vitna hafi atburðarásin verið sú að maður að nafni A og M hafi staðið úti á stigapallinum og átt í stælum út af einhverju máli. Í framhaldi af því hafi A ýtt á bringuna á M sem við það hafi fallið aftur á bak norður af stigapallinum og niður á jörð.

Í skýrslu hjá lögreglu lýsti M atvikum svo að hann hafi verið þó nokkuð ölvaður og farið út á stigapallinn til að ræða þar við fólk sem hann þekkti. Stuttu síðar hafi A komið út á stigapallinn og farið að spyrja hann alls kyns spurninga, m.a. hvort hann hefði verið fyrrverandi unnustu A. Hafi hann svarað því neitandi og hafi A þá farið inn í húsið. Stuttu síðar hafi A komið aftur út á tröppurnar og spurt hann hvort hann hafi slegið stelpu. Kvaðst hann hafa vitað að A hafi verið að reyna að æsa hann til slagsmála, en hann hafi ekki ætlað að slást við A. Hafi A haldið áfram að spyrja og eftir einhvern tíma hafi hann svarað honum játandi. Þá hafi hann ekki vitað fyrr en A hafi allt í einu ýtt þéttingsfast á bringuna á honum með þeim afleiðingum að hann hafi fallið aftur fyrir sig niður af stigapallinum.

Í skýrslu sem tekin var af A hjá lögreglu kvaðst hann umrætt sinn hafa farið út á stigapallinn til að reykja. Þar hafi M verið og hafi þeir farið að ræða saman um hvort M hafi verið með fyrrverandi unnustu A. Hafi þeir staðið með hausana saman og verið að kýta. Kvaðst A hafa ýtt í bringuna á M sem við það hafi stigið skref aftur á bak og fallið aftur fyrir sig yfir handriðið og á stéttina þar fyrir neðan. Kvað A þetta hafa verið óviljaverk að M hafi dottið yfir handriðið, hann hafi ýtt í bringuna á M en ekki í þeim tilgangi að henda honum yfir handriðið, það hafi verið slys.

Í lögregluskýrslu af vitninu B kvaðst hann hafa verið úti á stigapallinum ásamt M sem hafi setið á steypu handriðinu. Hafi A þá komið út og strax spurt M hvort hann hafi slegið eða lamið stelpu. M hafi svarað neitandi í fyrstu en eftir að A hafi þráspurð M hafi

hann staðið upp og svarað játandi. Þá um leið hafi A ýtt í bringuna á M og M hafi ýtt í A til baka, en eftir það hafi A ýtt með báðum höndum í M og með það miklu afli að hann féll aftur á bak yfir handriðið.

Vegna atviksins var gefin út ákæra á hendur A fyrir líkamsárás með því að hafa umrætt sinn ýtt á bringu M þannig að hann féll aftur fyrir sig og yfir handrið á stigapallinum og niður á hellulagða gangstétt fyrir neðan með þeim afleiðingum að hann hlaut vægt samfall á 7. og 8. brjósthryggjarbol (hryggbrott). A játaði sök samkvæmt ákærinni og var dæmdur til refsingar.

M hefur krafist bóta úr frítímaslysatryggingarlið fjölskyldutryggingar hjá X. X hefur hafnað bótaskyldu með vísan til ákvæða í vátryggingarskilmálum um að vátrygging taki ekki til slysa sem verða í handalögmálum auk þess sem M hafi með háttsemi sinni sýnt af sér stórkostlegt gáleysi og að líta verði til þess að hann hafi verið mjög drukinn eins og segir í lögregluskýrslu.

Álit.

Skv. gr. 4.1 og 4.1.2 í vátryggingarskilmálum frítímaslysatryggingarinnar sem hér á í hlut greiðir félagið bætur vegna slyss er vátryggður verður fyrir í frístundum ef það leiðir m.a. til varanlegrar læknisfræðilegrar örorku eins og reyndin var í tilviki M. Skv. gr. 4.7. greiðir félagið ekki bætur vegna slyss sem verða í handalögmálum. Í gr. 13.1 í sameiginlegum skilmálum fjölskyldutryggingarinnar segir að félagið losni úr ábyrgð í heild eða að hluta ef vátryggingaratburður verður rakinn til stórkostlegs gáleysis vátryggðs. Gildi þetta einnig í persónutryggingum ef afleiðingar vátryggingaratburðar verða meiri en ella vegna stórkostlegs gáleysis vátryggðs. Þá segir í gr. 13.2 að við mat á ábyrgð félagsins skuli líta til sakar vátryggðs, hvernig vátryggingaratburð bar að, hvort vátryggður hafi verið undir áhrifum áfengis eða fíkniefna sem hann sjálfviljugur hefur neytt og atvika að öðru leyti. Eru ákvæði gr. 13.1 og 13.2 að mestu efnislega samhljóða 1. mgr. 90. gr. laga nr. 30/2004 um vátryggingarsamninga.

Svo sem fyrr greinir hefur X borið það fyrir sig að M eigi ekki rétt á bótum úr slysatryggingunni þar sem hann hafi orðið fyrir slysinu í handalögmálum og sýnt af sér háttsemi sem verði metin honum til stórkostlegs gáleysis, þ.e., að því er virðist, með því að hafa verið mjög drukinn í handalögmálum á stigapallinum. X hefur sönnunarbyrðina um að undanþáguákvæði þessi eigi við, þ.e. að M hafi verið í handalögmálum umrætt sinn og sýnt af sér háttsemi sem verði metin honum til stórkostlegs gáleysis.

Af fyrirbyggjandi gögnum er ljóst að A og M áttu í orðahnippingum í aðdraganda þess að A ýtti við M með þeim afleiðingum að M féll fram af stigahandriðinu. Hvorki A né M báru að þeir hafi látið hendur skipta áður en A ýtti við M. Þá verður ekki séð að það hafi verið þáttur í handalögmálum þótt þeir verið með höfuð saman meðan á orðasennunni stóð eins og fram kom í skýrslu A. Vitnið B bar að M hafi ýtt við A eftir að A hafði fyrst ýtt við honum, en í framhaldi þess hafi A svo ýtt við M þannig að hann féll aftur fyrir sig yfir handriðið. Framburður B þess efnis að M hafi ýtt við A eftir að A hafði ýtt við M er í ekki í samræmi við lýsingu A og M af athöfnum þeirra í aðdraganda slyssins. Hann er heldur ekki í samræmi við frásögn vitnanna sem gerð er grein fyrir í vettvangsskýrslu lögreglunnar. Af framburði B einum og sér, að þessu leyti, þykir ekki sannað að M hafi ýtt við A áður en A ýtti honum yfir handriðið eða að M hafi verið í handalögmálum þegar slysið bar að höndum. Er því ósannað samkvæmt gögnum málsins að M hafi orðið

fyrir slysinu í handalögmálum. Getur X því ekki undanþegið sig bótaábyrgð á þeim forsendum, sbr. gr. 4.7 í vátryggingarskilmálum frítímaslysatryggingarinnar.

M hefur viðurkennt að hafa verið þó nokkuð ölvaður og í lögregluskýrslu er þess getið að hann hafi verið mjög drukinn þegar lögregla kom á vettvang og átti orðaskipti við hann á slysstað. Ekki liggur fyrir nein mæling á áfengismagni í líkama M. Þótt M hafi verið undir talsverðum áfengisáhrifum verður það eitt og sér ekki virt honum til stórkostlegs gáleysis. Eins og fyrr greinir er ósannað að M hafi verið í handalögmálum. Handriðið sem M féll fram af var einungis 74 cm á hæð þannig að það hefur náð manni í meðalhæð vart nema í mitt læri. Er ósannað að ölvun M hafi átt þátt í því að hann féll fram af handriðinu. Þegar af þeirri ástæðu er ósannað að slysið verði rakið til háttsemi sem verður metin M til stórkostlegs gáleysis. Bætur verða af þeim sökum því hvorki skertar að hluta né felldar niður í heild. Hann á því rétt á óskertum bótum úr vátryggingunni.

Niðurstaða.

M á rétt á óskertum bótum úr frítímaslysatryggingu hjá X.

Reykjavík, 13. ágúst 2013.

Þóra Hallgrímsdóttir hdl.

Valgeir Pálsson hrl.

Jón Magnússon hrl.